

Deło in sloga!

IZ GOVORA G. MINISTRA DR. KREKA BEGUNCEM V SERVIGLIANU. "Srečen sem, da sem mogel priti med vas in da vas morem tukaj pozdraviti. Od prvega trenutka, ko ste prišli iz domovine, sem želel biti z vami. Nekaj nesrečnih okolištin pa mi je to preprečilo. Sedaj sem bil na poti po raznih slovenskih taboriščih v Italiji in sem želel obiskati vsako mesto, kjer prebiva kaka večja skupina naših ljudi. Ko sem prišel v Ancône in tam obiskal taborišče slov. mornarjev in nekaj sto Jugoslovancev, so mi povedali, da se je Monigo že preselil, ter dejali, da ste v Fermo. Tja sem odšel in jih nekaj tam dobil.

V Italiji je nad 100.000 tujcev, ki se zaradi razmer doma ne morejo vrniti. Te sedaj zavezniki spravljajo v vsa razpoložljiva in uporabna taborišča.

DELAJMO ZA TABORISČE! Tudi iz vašega novega taborišča bo z medsebojno pomočjo in organiziranim delom mogoče ustvariti znosno prebivališče. Zato naprošam vse sorojake, naj vsak sleherni dan vsaj enkrat sklene, da bo ves dan skušal delati samo dobro svojemu bližnjemu.

Vsak naj dnevno obudi sklep, da bo vse storil za dobro taborišča, kar je v njegovi moči. To je najvažnejše, ker boste tu verjetno ostali nekaj mesecev. Vse drugo pa ni važno. Velika in mala politična vprašanja nimajo pomena niti za vas, niti za reševanje naše domovine. Res ne, kajti mi vsi skupaj moremo na veliki tok dogodkov le malo vplivati. Pustite vse, kar bi lahko ustvarjalo neslogo in prepir.

SKRBJIMO ZA SVOJ DOBER GLAS! Edino kar moremo storiti, je, da imajo ljudje, od katerih smo sedaj odvisni, o nas lepo mnenje. Da smo edinstveno dobra in prijateljska družina enega naroda. Da lepota značaja sije iz vsakega izmed nas in iz cele družine. Potem bo to zgledno taborišče in vsi bodo nanj ponosni. Važno je to zato, ker prihaja glas o naših taboriščih tudi tja, kjer se o slovenskem narodu kot takem govori. Če tega ne bo, bodo vsi glasovi o nas, kakor glas razbitega zvona. Ne najdem izraza, da bi vam dopovedal, da je to edino važno. Tako se bo razširil vsaj en dober glas o nas. Kako smo dobrega glasu potrebni, vemo vsi. Slab glas nas je spremljal na vseh potih, slab glas tistih, ki nam žele politično smrt, tako, da nam ni bilo mogoče prevpiti obrekovanja iz komunističnih grl."

NIKAR NESLOGE! V nadaljnjih izvajanjih je g. min. podrobno raztolmačil vse dogodke, ki so se odigrali v svetu in v jugoslovanski vladi v Londonu in pojasnil razloge, ki so dovedli do sporazuma Šubašić - Tito ter do sestave sedanje belgrajske vlade. Z boleščjo v srcu je omenjal neslogo med brati Srbi in Hrvati tudi v inozemstvu, ki je preprečila marsikatero srečno rešitev. Črv nesloge je najmočnejši v protikomunističnih vrstah. Pri Titu nesloge ne more biti. Če hočeš misliti nesložno, potem nehaš misliti. Pri nas pa na žalost ni bilo mogoče najti tiste skupne podlage, na kateri bi se bili mogli dogovoriti. Toda zavezniki tak dogovor hočejo in, ker takega dogovora ni bilo, je bil Titov po-

kret konjsko zdravilo proti jugoslovanski neslogi. Če ne gre zlepa, gre pa zgrda. Svojih načrtov pa si zavezniki zaradi Jugoslavije ne dajo kvariti.

VSI KOT EDEN! G. minister je nadalje poudarjal, da moramo v velikih trenutkih nastopiti kot celota, pa naj bo to kjerkoli. "Skupnemu cilju se mora žrtvovati vse, pruvsem pa male nesloge, ki povzročajo veliko nesrečo. Nihče ne sme misliti, da je zlato, nihče, da je biser, kar je sam rekel. In če bi bil poslednji tepec naš predstavnik, pa mu sledimo, nekaj veljamo. Če pa bi bil naš predstavnik veleum, mi pa razbiti, ne pomenimo nič." -

DVIGNITE GLAVE! G. min. se je končno dotaknil tudi zadnjih važnih zunanjepolitičnih dogodkov ter izjav vodilnih angleških in ameriških državnikov v zvezi z razvojem dogodkov na Balkanu in v Jugoslaviji ter je svoja izčrpna izvajanja zaključil z naslednjimi bodrilnimi besedami: "Sedaj je naša pot samo ena: omahovanja ni za nikogar, niti osebno, niti za skupino! Naj nas ta pot vodi kamorkoli, hodimo jo v prepričanju, da smo bili na pravi poti, ko smo jo nastopili. To prepričanje nas hrani in vzdržuje in nam bo vedno dajalo vztrajnosti, da jo bomo z dobro voljo prehodili do konca. Pred nekaj meseci sem dejal "Zdi se mi, da je neumno še kaj upati", sedaj pa pravim, da bi bil višek neumnosti, če bi danes kdo obupaval."

Hudo smo jim na poti

Ze parkrat smo poročali, kako se komunisti prizadevajo, da bi nas politične begunce zvalili nazaj. Naša emigracija jim namreč silno škoduje. Ze samo naša navzočnost v inozemstvu obrača na sebe oči merodajnih krogov, ki iz dejstva, da je toliko in toliko desetisočev Jugoslovanov zbežalo pred komunističnim terorjem in se kljub Titovi "amnestiji" noče vrniti, sklepajo, da v Titovini ni vse v redu.

Mnogi izmed beguncev pa pridejo tudi v stik z vplivnimi osebnostmi v inozemstvu, katere pravilno informirajo o Titovih metodah. Zato se v zavezniškem radiju in časopisju vedno bolj množe Titu neprijazni glasovi.

Vse to slovenske komuniste strašno jezi in zato zadnje čase napenjajo vse sile, da bi begunce preslepili in izvabili v Titovino. Vseh načinov se poslužujejo v dosego tega svojega namena. Na Koroško so razposlali številne agente, ki love zlasti tiste begunce, ki živijo razkropljeni izven taborišč. V Celovcu so odprli v ta namen posebno pisarno. V taborišča pošiljajo svoje tajne agente, pa tudi javno se drznejo prikazati in nagovarjati naše ljudi k povratku.

Beguncem v taborišča pošiljajo pisma, v katerih razmere v Titovini slikajo drugače, kot v resnici so, in jim obljublja-jo, da se jim ne bo nič zgodilo, če se vrnejo. Tudi svojcem begun-cev doma naročajo, da pošiljajo v taborišča pisma v tem smislu. Marsikakšno naročeno pismo je že priromalo.

Zdaj so se začeli posluževati že tudi radija. Tako je n. pr. v soboto ljublj. radio klical: "Kličemo gospo Renato v tabo-rišču v Judenburgu: Sinček Matjažek želi, da se mamica kmalu vrne domov, da razveljavi zaplembo imovine." Ni jih sram zlorabljeni niti nežnih čustev materinske ljubezni, da bi z njo zvalili nazaj mater begunko, ki so jo potem zmožni ubiti ali vsaj vreči v ječo.

Pri vseh svojih načinih se pridno poslužujejo svojega največjega orožja: laži. Ustvariti hočejo tako med ljudmi doma, kakor tudi med begunci na Koroškem in v Italiji vtis, da se mase beguncev vračajo. Zato v svojih listih grdo lažejo, ko opisujejo življenje v begunskih taboriščih in si izmišljujejo visoke številke

beguncev, o katerih trdijo, da so se vrnili. Lj.pr. z dne 8.t.m. n. pr. piše:

"V Spittalu se v taborišču med kolodvorom in Dravo nahaja 1.800 belogardistov, med njimi mnogo žena in deklet. Drugo takšno taborišče z 2.000 osebami se nahaja v Lienzu in tretje z 800 osebami v St.Vidu na Glini. Po mestu hodijo prosto v civilnih oblekah, ter prodajajo nabrane jagode in gobe, ne za denar, temveč za obleko in jestvine. Dasiravno dobijo od avstrijskih oblasti karte kot drugi, je njih stanje precej bedno. Govoril sem z nekaterimi. Ločiti bi jih mogel v dve skupini; eni divji in strupeni na sedanjo Jugoslavijo, to so oni, ki širijo najgorostasnejše govornice o razmerah v Jugoslaviji. Govoril sem med drugim tudi z dvema fantoma iz Žužemberka-Toplice, ki sta partizanom podtikavala grozodejstva, ki sta jih sama vršila. Rekel sem jima, da naj ne govorita takšne neresnice, da sem jaz sam bil v tistih krajih v istem času, v katerem naj bi se to godilo in vem, da so to delali belogardisti, tedaj sta se tako razburila, da bi gotovo skočila v me-
ne, ako ne bi bili v sredi mesta Spittala.

Govoril sem tudi z ženico, ki je bila nekje s Krškega polja. Bila je vsa obupana nad svojo usodo in ni mogla prikriti, da ji je žal, da je odšla iz domovine. Bila je očitno žrtev "gospoda", ki je tudi pobegnil z njimi, kakor se je izjavila.

Ko je bila proglašena amnestija, se jih je približno 60% izjavilo za povratek v Jugoslavijo. Takoj so se pojavili v taborišču nekdanji hrvatski ministri ter so delali močno propagando proti povrnitvi."

Le da morejo tako grdo lagati! Držijo se pač znanega Voltairovega načela: "Laži, laži! Nekaj se bo ljudi že prijelo!" - Mi, ki razmere poznamo, vemo, da je njihovo pisanje debela laž. Ljudje v domovini pa, ki za dejansko stanje ne vedo, jim pa utegnejo verjeti. Prav tako tudi marsikak Slovenec na Koroškem, domačin ali begunec, ki ne živi v taborišču. Pač stara in stalna komunistična taktika: laž.

General CERRUTI, krvnik Slovencev, se je "izmazal"

O usodi zloglasnega generala Cerrutija, ki je bil za časa italijanske okupacije tkzv. Ljubljanske pokrajine komandant novomeškega okrožja, smo po njegovi "slavni" kapitulaciji 8. sept. 1943 slišali mnogo nasprotujočih si vesti. Enkrat se je govorilo, da je izvršil samomor, drugič zopet da je bil ubit ob priliki nemških čistilnih akcij na Primorskem itd.

Danes pa lahko postrežemo s točno vestjo. "Eight Army News" z dne 13.t.m. poroča, da je bilo te dni odpuščenih iz nemškega vojnega ujetništva 8 italijanskih generalov, ki so bili lansko leto obsojeni na smrt pa jih je v zadnjem trenutku rešil nek višji nemški oficir. Med temi osmimi generali beremo tudi ime Guida Cerrutija.

Kakor znano, je dal Cerruti, ko je bil še uslužen hlapec italijanskega fašizma, požgati številne slovenske vasi in pobiti nešteto naših nedolžnih ljudi.

V isti številki pa poroča isti list: Stirje Poljaki, ki so bili obtoženi, da so požgali neko nemško vas in ustrelili sedem Nemcev, so bili obsojeni na smrt v Paderbornu v Nemčiji.

Kaj pravite? Ali ne bi odgovarjalo čutu pravičnosti, da bi enaka kazen doletela tudi generala Cerrutija?

LJUDSKO ŠOLO V MARIJANISČU SO UKINILI. Ljubljansko ministerstvo za prosveto je ukinilo najboljšo ljudsko šolo, kar jih je bilo v Ljubljani, deško ljudsko šolo v Marijanišču,

ki so jo vodile šolske sestre. Vsi dečki marijaniške šole se morajo vpisati na I. deško osnovno šolo na Ledini. - Nov dokaz, kako komunisti pustijo svobodo verske vzgoje.

TUDI NAČIN, DA SE POLASTIJO ZASEBNEGA IMETJA. Komunisti imajo več načinov, da "čisto zakonito" pridejo v posest tuje lastnine. Če kakšne ustanove ne morejo zapleniti s sodnim rekom, pa postavijo trditev, da je zgradba bila zgrajena z ljudskim denarjem, ljudstvo so pa oni, zato pripada zgradba njim.- Na ta način n.pr.se hočejo polastiti Salezijanskega mladinskega doma v Celju. Na konferenci delavskih zastopnikov v Ljubljani je dne 18. 8. govoril predsednik podružnice kovinarjev iz Celja Svetek in dejal med drugim: "Nekaj težav imamo. Mi smo uredili dom. Ko so se vrnili Salezijanci, nam ga hočejo vzeti, čeprav je bil sezidan z nabranim denarjem. Toda delavci se hočemo nekje sestajati, moramo nekje imeti predavanja in skupno brati časopise. Zato se ne bomo umaknili." ("Delavska enotnost" 25.VIII.)

V GORICI IZDAJAJO KOMUNISTI SLOVENSKI LIST "SOŠKI TEDNIK", ki ostro napada zapadne zaveznike.

TUDI KATOLIŠKI TEDNIK z naslovom "Slovenski Primorac" je začel izhajati v Gorici. Urejuje ga msgr. Alojzij Novak. O komunizmu pa ta list ali noče ali se ne upa nič črhiniti. Do zdaj sta izšli 2 številki.

TO JE PA ČUDNO! Slovenski Primorac piše v št. 2: "Zavezniška uprava v Gorici je ustanovila fond milijon 250 tisoč lir za podpore družinam onih oseb, ki so še internirane v Jugoslaviji. Poglavarju družin bo dala po 30 lir, drugim članom pa po 20 lir dnevno. Izplačali se bodo tudi zastanki od 2. maja dalje. Zavezniki so izjavili, da je še okoli 1.400 oseb interniranih v Jugoslaviji, ki spadajo pod zavezniški pas."

PODPISE POBIRAJO PO GORISKEM IN PRIMORSKEM. "Te dni hodijo okrog po hišah v mestu in na deželi, pri Slovencih in pri Furlanih, pridne osebe, ki nabirajo podpise. Ponekod kar na belo polo brez vsake izjave; drugod z izjavo, da hočejo priključitev k Jugoslaviji; drugod zopet, da hočejo Titovo Jugoslavijo. Morda se še kako drugače glasijo te izjave, mi ne ve-

mo. Podpisovanje ima videz narodnega plebiscita, le s to razliko, da kdor ne podpiše, mu groze, da pride na listo tistih, ki se jim bo slabo godilo. Nekateri časniki pišejo, da bodo te izjave in podpise predložili mirovni konferenci. Se razume, da smo za združitev vseh Slovencev v eno celoto, a diktatur naj ne bo nikakih več nad nami,"- piše "Slovenski Primorac" v 2. številki.

IZ LIENZA JE BAJE USEL. Komunistični "Primorski dnevnik" z dne 31. VIII. piše: "Danes se je oglasil v našem uredništvu tovarh, ki je iz Lienza prišel preko Italije v Trst. Pripovedoval je, da so ga v taboriščih kar s silo zadrževali in mu pripovedovali o grozodejstvih v Jugoslaviji. Govorili so mu, da je v Jugoslaviji strahovlada. Človek si ne upa govoriti več s človekom. Namesto, da bi mu povedali, kako Jugoslavija obnavlja, so mu pripovedovali, da Titovci zažigajo hiše in cela naselja. To so mu pripovedovali tudi zavezniški oficirji in vojaki. - Pa ni verjeli! Ušel je iz taborišča in prišel v Trst na slovenski Rdeči Križ. Ta ali ni prišel iz taborišča, marveč je kakšen OFar, ki se je vrnil s Koroške, ali je pa komuniste lepo potegnil, da je dobil od njih podporo."

REVICA UBOGA, KAKO KRIVICO JI DELAJO! Isti Primorski dnevnik milo toži: "Gole laži meče danes reakcija na Jugoslavijo. Pravi, da ni demokratična, temveč skoraj, če že ne čisto fašistična, da vlada v Jugoslaviji največji teror itd. Sirom sveta obrekujejo tako tisto Jugoslavijo, ki je zrasla iz krvi, iz žuljev, iz odpovedi in solza. Tisoče internirancev, bivših vojnih ujetnikov in emigrantov poskušajo zadržati izven domovine s takimi klevetami, da bi imeli z njimi "argument" več."

POPRAVI! V zadnjem odstavku članka "Kaj je z Rusijo?" v zadnji številki /str. 3/ se mora glasiti pravilno: ..doseči, ne da bi zadeli na odpor. "Čeprav je res, da so bile in so ruske metode v marsikaterem oziru slične metodam Nemcev in Japoncev, ki so poskušali doseči, kar so želeli," je pa tudi res, da more Rusija več doseči...